

Dokumenttifilmi ja kirja Vancouverin suomalaisista sotaveteraaneista

Dokumenttifilmi "Rintamalta Länsirannikolle: Vancouverin suomalaiset sotaveteraanit muistelevat" sai upean ensi-iltansa maaliskuun 9. päivänä North Vancouverin BlueShore Centre of the Performing Arts -teatterissa, Brittiläisessä Kolumbiassa Kanadassa. Kolmihenkeisen työryhmän, eli Leena Kellyn, Satu Bellin ja Ilkka Uiton lähes neljän vuoden työ kulminoitui tähän tapahtumaan.

Sali oli täynnä, kun Vancouver Finlandia Klubin puheenjohtaja David Laulainen toivotti yleisön tervetulleeksi. Koko suomalainen yhteisö oli saapunut katsomaan filmiä sankoin joukoin. Mukana oli myös paljon Skandinavian Keskuksen norjalaisia, tanskalaisia, ruotsalaisia ja islantilaisia, sekä tietysti kanadalaista yleisöä. David Laulainen esitteli Ralph Sultanin, 80-vuotiaan West Vancouver-Capitanon kansanedustajan. Ralph Sultan yhdisti puheessaan mainiosti ruotsalaisen syntyperänsä ja tietoutensa Suomen vaikeasta asemasta kahden suurvallan välissä toisen maailmansodan aikana. Ralph Sultania seurasi Burnabyn kansanedustaja Richard Lee, joka luovutti Brittiläisen Kolumbian hallituksen puolesta kunniakirjan illan isännille, eli Brittiläisen Kolumbian sotaveteraaneille ja Vancouverin Finlandia Klubille.

Brittiläisen Kolumbian sotaveteraanien puheenjohtaja Esko Kajander luki Suomen Sotaveteraaniliiton Kanadan piirin puheenjohtajan Reijo Viitalan tervehdyksen, ja ojensi Kanadan piirin kunniakirjan Leenalle ja Sadulle.

Filmin vastaava tuottaja Leena Kelly kertoi puheessaan, kuinka kaikki oikein alkoi. Leenan isoen, ensimmäinen talvisodassa kaatunut upseeri Antti Nikula, oli innoituksena Rintamalta Länsirannikolle –projektille. Päätös tallentaa Vancouverin suomalaisten sotaveteraanien tarinat tehtiin huhtikuussa 2010. Haastattelut aloitettiin heti, sillä aika oli käymässä vähiin. Projektin haastattelemista 30 veteraanista kahdeksan oli ehtinyt poistua keskuudestamme ennen ensi-iltaa. Satu ja Leena etsivät myös vastausta kysymykseen, miksi niin monet veteraanit muuttivat pois Suomesta? Vaikuttiko sota siihen? Vastaukset olivat hyvin yllättäviä.

Ohjaaja Satu Bell mainitsi puheessaan, kuinka filmi oli hyvin pienen ryhmän työn tulos, ja kuinka jokainen veteraani olisi ollut filmin arvoisin. 66 minuuttia pitkä filmi on vain pieni leikkaus kaikesta siitä materiaalista, mitä haastatteluista kertyi. Kirjassa on jokaisen veteraanin pidempi tarina.

Tilaisuus oli moneen otteeseen hyvin koskettava. Yksi lämpimimmistä hetkistä oli, kun Eino Kynnäräinen, 90-vuotias toisen maailmansodan veteraani, astui puhujakorokkeelle kertomaan muutostaan Suomesta Kanadaan 1950-luvulla – ilman englannin kielen taitoa, tuttavuuksia ja lähes rahattomana.

Mari Petznek esitti filmiä varten säveltämänsä tunnusmusiikin, ”Näkemiin” –kappaleen, joka pohjautuu Sakari Kujansuun tarinaan. Mari esitti kappaleen englanniksi ja suomeksi kitaran säestyksellä.

Itse filmi ei jättänyt kovin monta silmää kuivaksi, mutta yleisö sai myös nauraa moneen otteeseen. ”Rintamalta Länsirannikolle filmin esitys oli aivan mahtava. Se todellakin kirpasi sydämestä. Mielestäni paras sodasta kertova dokumentti. Hyvin liikuttava kokemus,” kommentoi yksi katsojista. ”Me katsojat elimme veteraanien mukana; ilot ja surut. Vanhat filmit arkistoista ja uudet luontokuvat nivoutuivat saumattomasti yhteen!” jatkoi toinen.

Näytös sattui samalle päivälle kuin veteraani Usko Arvosen syntymäpäivä. Arvonen oli myös ensimmäinen projektin haastattelema veteraani. Koko sali lauloi Happy Birthday to You 89-vuotiaalle Arvoselle Esko Kajanderin johdolla.

Filmiä seurasi yllätysseremonia paikalla oleville veteraaneille. Leena Kellyn kirjoittama ja Siirtolaisuusinstituutin julkaisema suomenkielinen kirja oli Suomessa saatu painosta vasta edellisen viikon lopulla. Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderlingin nopean toiminnan ansiosta kirjat saapuivat jo kuutta päivää myöhemmin Vancouveriin, ja olivat täten valmiina ojennettaviksi veteraaneille. Jokainen paikalla ollut haastateltu veteraani tai hänen leskensä sai oman kirjan mukaan. Veteraanien kirja on kovakantinen ja kaikki kuvat on painettu väril-

Elokuvanäytöksessä paikalla olleet sotaveteraanit tai heidän puolisonsa ryhmäkuvassa. Kuva: Marja-Liisa Hassinen, Länsirannikon uutiset.

lisiinä. Instituutin henkilökunta teki todella suuren työn kirjan toimittamisessa ja suunnittelussa.

Leena Kelly

Vancouver Finlandia Klubin puheenjohtaja David Laulainen, ohjaaja ja tuottaja Satu Bell, vastaava tuottaja Leena Kelly ja Suomalaiset sotaveteraanit Brittiläisessä Kolumbiassa -yhdistyksen puheenjohtaja Esko Kajander. Kuva: Marja-Liisa Hassinen, Länsirannikon uutiset.

Kirjaa voi ostaa pehmeäkantisena Siirtolaisuusinstituutin nettikaupasta, 20 € + postikulut:
<http://shop.migrationinstitute.fi/>
 tai sähköpostilla satu.lopponen@utu.fi tai krista.mielismaki@utu.fi